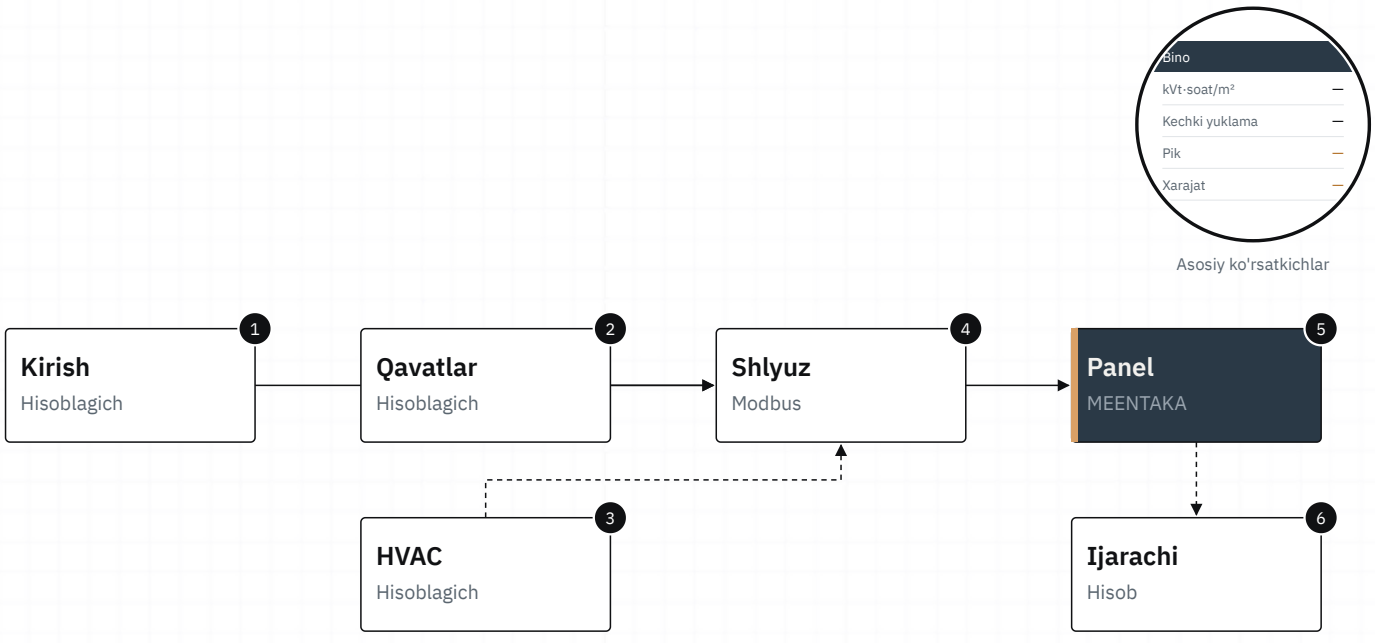
BINO: BMS, MEHMONXONA VA KO'CHMAS MULK · BINO · ENERGIYA

Bino energiyasi: kVt·soat/m², kechki yuklama va iste'molchilar xaritasi

Energiya samaradorligi bo'yicha davlat maqsadlari qat'iylashdi. Bino egasi uchun birinchi qadam — qayerda, qachon va qancha sarflanishini bilish.

Hujjat turi	Kod	Til	Holat
Yechim hujjati	BN-01	O'zbekcha	Noyabr 2026

01 — Qisqacha

Hisob-faktura bitta. Iste'molchilar — ko'p.

Energiya samaradorligi milliy agentligi 2030-yilgacha iqtisodiyotda energiya iste'molini kamida 20% kamaytirish vazifasini oldi; agentlik ma'lumotiga ko'ra, binolarning katta qismi 1960–70-yillarda qurilgan va energiya yo'qotishi yuqori. Bitta umumiy hisoblagich bilan bu yo'qotishlarni topib bo'lmaydi.

MAQSAD

Hisob-faktura bitta. Iste'molchilar — ko'p.

YECHIM

Asosiy taqsimlash shkaflari va yirik iste'molchilarga hisoblagich, soatlik profil, kechki va dam olish kuni yuklamasi, kVt·soat/m² va ogohlantirishlar.

NATIJA

O'lchanadigan ko'rsatkichlar: kvt·soat/m², kechki yuklama, pik, xarajat.

Kimlar uchun

Bino egasi
Xarajat.

Bosh muhandis
Tizimlar.

Moliya
Tarif.

Ijarachilar
Iste'mol.

> O'lchanmagan kilovatt — tejab bo'lmaydigan kilovatt.

QISQA FAKTLAR

20%
2030 gacha energiya iste'molini kamaytirish maqsadi (iqtisodiyot).[1]

4,3 mlrd kVt·soat
2026-yilda elektr tejash maqsadi.[2]

01.03.2026
Elektr energiyasini hisobga olishning yangi qoidalari.[3]

Manbalar — oxirgi betda.

02 — Kontekst

Sohada nima ma'lum

Rasmiy manbalar.

Fakt	Manba
2030 gacha iste'molni kamida 20% (davlatda 15%) kamaytirish; binolarning katta qismi 1960–70-yillarda qurilgan.[1]	Energiya samaradorligi agentligi (gov.uz)
2026-yilda 4,3 mlrd kVt·soat elektr va 2,8 mlrd m³ gaz tejash maqsadi.[2]	Farmon UP-70 (yuz.uz)
01.03.2026 dan elektr hisobini o'rnatish, ekspluatatsiya va avtomatlashtirish qoidalari.[3]	VMQ-749 (buxgalter.uz)

Bu raqamlarni qanday o'qish kerak

O'zbekiston binolari bo'yicha bu ko'rsatkich ochiq manbalarda topilmadi — pilotda o'lchanadi.

Faktlar manbada qanday berilgan bo'lsa, shunday keltirilgan. Yetkazib beruvchi ma'lumotlari shunday belgilangan va boshqa korxonada kafolatlanmaydi.

03 — Muammo

Energiya qayerda ketadi

Odatdagi bo'shliqlar:

01
Kechasi
Bo'sh binoda yuklama yuqori.

02
HVAC
Konditsioner va isitish bir vaqtda.

03
Yoritish
Bo'sh xonalarda yonadi.

04
Ijarachilar
Kim qancha sarflashi noma'lum.

Yo'qotishni qanday hisoblash mumkin

Kechki yuklama	`kVt × soat × tarif`
HVAC	`ortiqcha kVt·soat`
Taqsimlanmagan xarajat	`ijarachilarga o'tmagan summa`
Pik	`quvvat to'lovi`

Formulalar namunaviy; aniq qiymat auditda o'lchanadi.

Rahbar o'ziga beradigan savollar

> Qavat/tizim bo'yicha hisoblagich bormi?

> Soatlik profil ko'rinadimi?

> Kechki yuklama ma'lummi?

04 — Yechim arxitekturasi

Kirish, qavat va tizim bo'yicha hisoblagichlar — bitta panelda

Asosiy taqsimlash shkaflari va yirik iste'molchilarga hisoblagich, soatlik profil, kechki va dam olish kuni yuklamasi, kVt·soat/m² va ogohlantirishlar.

Foydalanuvchilar	Bino egasi · Bosh muhandis · Moliya · Ijarachilar
O'lchov	Kirish · Qavatlar · HVAC
Tahlil	**Soatlik profil** · **Kechki yuklama** · **kVt·soat/m²**
Ogohlantirish	**Pik** · **Anomaliya** · **Rejim**
Hisobot	Oylik · Ijarachi · Trend
Integratsiya	1C · ESF / EDO · Datchik va PLC · Telegram ogohlantirish

Boshqaruv paneli

Iste'mol profili, kechki yuklama, kVt·soat/m², anomaliyalar

Qora qatorlar — MEENTAKA qatlami. Mavjud uskuna va tizimlar saqlanadi; ma'lumot ulardan yig'iladi.

05 — Modullar katalogi

Nima o'rnatiladi

Har bir modul alohida ishga tushadi; paket korxona ehtiyojiga qarab yig'iladi.

Modul	Vazifa	Tayyorlik
Hisoblagichlar (sub-metering)	Shkaf bo'yicha	◐ **Muhandislik imkoniyati**
Energiya paneli	Profil va anomaliya	◐ **Muhandislik imkoniyati**
Ijarachi hisob-kitobi	kVt·soat bo'yicha	◐ **Muhandislik imkoniyati**
BMS bilan ulanish	Hamkor	○ **Ishlab chiqilmoqda**

● Tijoriy mavjud ◐ Muhandislik imkoniyati ○ Ishlab chiqilmoqda

Korxona tomonidan kerak

- Bosh muhandis
- Elektr sxemasi
- Hisob-fakturalar (12 oy)
- Ish vaqti jadvali

Va'da qilinmaydi

- Auditsiz aniq tejash foizi
- Energiya toifasi yoki sertifikat va'dasi
- Loyiha-smeta hujjatlari ekspertizasi
- O'lchanmagan natija

06 — Joriy qilish

Kichikdan boshlaymiz, o'lchab kengaytiramiz

Audit → pilot → kengaytirish → obuna. Har bosqich oldingisining o'lchangan natijasiga tayanadi.

1–2 hafta
Energiya auditi
Bino va tizimlar.

Natija: iste'mol xaritasi.

30 kun
Pilot (1 qavat)
Bir qavat/tizim, 30 kun.

Natija: birinchi o'lchovlar.

2–3 oy
Butun bino
Butun bino.

Natija: uzluksiz nazorat.

Doimiy
Obuna
Oylik hisobot.

Natija: kVt·soat/m² trendi.

Muddatlar taxminiy; auditdan keyin aniqlanadi.

O'lchanadigan ko'rsatkichlar

Ko'rsatkich	Birlik	Manba
kVt·soat/m²	0y	Hisoblagich
Kechki yuklama	% kunduzgi	Hisoblagich
Pik	kVt	Hisoblagich
Xarajat	so'm/oy	Hisob

07 — Keyingi qadam

Binongiz energiyasi ko'rinadimi

O'n savol. "Yo'q" javoblari — auditda birinchi ko'riladigan joylar.

01 Qavat/tizim bo'yicha hisoblagich bormi?
02 Soatlik profil ko'rinadimi?
03 Kechki yuklama ma'lummi?
04 kVt·soat/m² hisoblanadimi?
05 HVAC alohida o'lchanadimi?
06 Ijarachilarga iste'mol bo'yicha hisob beriladimi?
07 Pik quvvat nazoratdami?
08 Yangi hisob qoidalari o'rganilganmi?
09 Oylik hisobot bormi?
10 Mas'ul shaxs bormi?

Bino energiya auditi

Asosiy iste'molchilarga hisoblagich qo'yib, bir oy kVt·soat/m² va kechki yuklamani o'lchaymiz.

meentaka.uz · info@meentaka.uz · +998 99 321 47 77

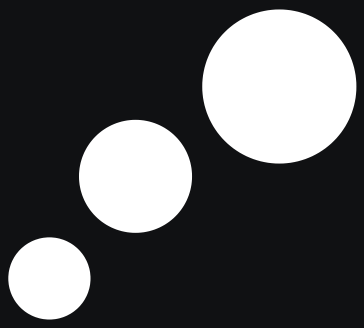
Natijada olasiz

- Iste'mol xaritasi
- Pilot rejasi
- Datchiklar va oylik obuna

Manbalar

1. Energiya samaradorligi milliy agentligi (gov.uz, 15.01.2026): 2030 gacha iqtisodiyotda energiya iste'molini kamida 20%, davlat va ijtimoiy tashkilotlarda 15% kamaytirish; O'zbekiston energiya sig'imi eng yuqori davlatlar qatorida; binolarning katta qismi 1960–70-yillarda qurilgan.
2. Farmon UP-70 maqsadi (yuz.uz): 2026-yilda 4,3 mlrd kVt·soat elektr va 2,8 mlrd m³ gazni tejash.
3. VMQ-749 (27.11.2025, buxgalter.uz): 01.03.2026 dan elektr energiyasini hisobga olishning yangi qoidalari — o'rnatish, ekspluatatsiya va avtomatlashtirish tartibi.

Hujjat 2026-yil noyabr holatiga ochiq manbalar asosida tayyorlangan. Ma'lumotlar manbada qanday berilgan bo'lsa, shunday keltirilgan. Hujjat huquqiy yoki moliyaviy maslahat emas; rasmiy matnlarni lex.uz va soliq.uz da tekshiring.

MEENTAKA

Nashr etuvchi

© 2026 MEENTAKA. «The Endurance Industrial Technologies» MChJ

Hujjat raqami
MT-BN-01-UZ · 11.2026

Aloqa
meentaka.uz · info@meentaka.uz · +998 99 321 47 77